

Radon kv. polit. sek. urad
Štev. 11.842.

stolons (55 mm) = 1

Obilo kritike se je slišalo v zadnje
časni radi naraščajoče druginje.
Ne bom razpravljal o vzrokih druginj.
Boj proti naši valuti, ki stoji tako te-
no v zvezi z druginjo, je sistemati-
ko naših sovražnikov z vseh strani. Z
vsem pa kar je v naši državi slabog

Sport

PRED NOGOMETNO TEKMO ČESKO-SLOVAŠKA — JUGOSLAVIJA V PRAGU.

Prilici «Pondelnik» javlja: Zupan stolnega mesta Praga dr. K. Baxa je prevzel protektorat nad to mednarodno tekmo, ki se bo vršila dne 28. t. m. na igrališču A. C. «Sparta» v Pragu. Pri tekmi bo sodelovala vojaška godba. Jugoslovanci so pripravili kar najprisernejši sprejem. Proponirane so dalje sledeče tekme: 30. oktobra v Brnu teluma: Brno—Zagreb, in 1. novembra v Bratislavi: Bratislava—Zagreb. Od tega velikoga športnega dogodka pravi imenovani list, ki pade na historični dan našega osvobodjenja, nas loči le še kratka doba. Prvič po našem osvobodjenju bomo sprejeli v svojo sredo narodni nogometni team jugoslovanski. V svesti smo si, da bo naš narod pri tej redki priliki v metropoli naše republike pokazal jugoslovanskim bratom vse one simpatije, ki nas vežejo po krvnem sorodstvu. Praga bo pozdravila narodno moštvo Jugoslavije na tak način, da bo preprical mile nam goste, o iskreni ljubavi, ki jo gojimo do njih. 28. oktober, naš narodni praznik, bo v znaku Jugoslovanstva.

Pojasnili. Ker se širijo po mestu govorice, da so plačali kubanski kozaki S. K. Iliriji v Ljubljani za dne 9. t. m. prepuščen jim sportni prostor v svrhu proizvajanja kozaških točk na konjih baje 20.000 kron, izjavlja tem potom S. K. Ilirija, da se je prepuštil kozakom sportni prostor brezplačno! Za produkcijo dne 16. t. m. se pa prostor zaradi dveh prvenstvenih tekem ni mogel ponovno dati na razpolago. — Odbor S. K. Ilirija.

Nogometne tekme v Mariboru in Celju. V nedeljo je mariborski «Rapid» z lahko potokel «Korotana» 8:1 (5:1). Tekma «Maribor» proti «Svoboda» je končala 5:0 (2:0). Rezerva «Maribor» je gostovala v Celju in potokla tamkajšnje «Svoboda» 4:1 (1:0).

DRAGINJA V ZENEVI.

Kakor poroča dopisnik Manch. Guardian: vlada v Zenevi neznosna draginja, posebno za one člane Zveze narodov, katerih državna valuta je nizka, kot n. pr. avstrijska, poljska, madžarska itd. Ta dopisnik je izračunal, da je v Zenevi življenje povprečno za 90 odstotkov dražje nego v Londonu. V krogih Zveze narodov se govori, da se bo vsled te draginje Zveza narodov premestila na Dunaj ali v kako drugo mesto, ker vse države ne morejo plačevati tako ogromnih svot za vzdrževanje svojih delegatov. Tako stane n. pr. Rumuniji njena delegacija več nego celo ministarstvo zunanjih zadev. Vzrok vsemu temu je — švicarski frank.

CLAUDE FARRERE:

Morski ropar

(Le Filibustier des Mers.)

Roman.

Tvoja sestra ti je pravila? No, potem meni ni več treba, da molčim. Priznavam torej, da je bila moja. Pa ne s silo. Kakor bog živi, o sili niti da govorim. Prišel sem ti, da je bilo ravno nasprotno, bila sva oba istih misli... Raje jo poprej še vprašaj, kdo se je komu ponujal, jaz ali ona... To je jedno. Drugo pa je, da jaz nisem črnil besedice nikomur, in da ni nikdo iz vse soseseke ničesar izvedel. Kaj je torej hudega? Vincent, brate moj, pomisli samo, da Anamarija ni jedino dekle, ki je bilo moje. Nobena se ni pozneje usajala, vsaka je bila raje pametna in je molčala. Hudo nobeni ni bilo, in če je hotela, se je tudi pozneje še vsaka omožila, kakor bi se bila sicer. Kaj torej hočeš? Hodi, tvoja sestra tudi ni iz drugačnega lesa, kakor so vse. Daj jej mir in je ne muči z rečmi, ki brigajo samo njo, tebe pa prav nič.

Tomaž Trublet se je po tem govoru globoko oddahnil in se nasmejati, ker se mu je zdelo, da je prav dobro povedal vse to, kar je bilo treba povedati.

Govor je bil res dolg. Tomaž Trublet sicer ni mnogo govoril, razen če je prišel v ogenj. Tu pa ne tako. Zato je rabil nekaj časa, čisto se je prekinil in le iz težkega je izpeljal do konca. Vincent Kerdoncuff ga je molče in poln gneva pustil izgovoriti ter ga poslušal, ali morda sploh ni razumel besedice tega, kar mu pripoveduje Tomaž. Bilo je, kakor da se je zatopil v temno sanjarenje. Še vedno sta oba moža stala drug proti drugemu in njune roke so se krčile v tesnem prijemu. Pa niti Tomaž niti Vincent nista na to pazila.

Tomaž se torej nasmeje na koncu svojega govora. Ta smeh zdravi Vincenta iz temnih misli in ga vsega spremeni. Tako se razdraži bik, kadar zagleda rdečo sukno. Takšen bes ga prime in pretrese od glave do pete, da kar poskoči, se spodtakne in skoraj pade. Zobje mu zašklepetajo, da ne more izdaviati glasu. Le jecljal je besa, in kakor iz uma je prišel obdelovati s svojimi kremplji Tomaževe pesti, da se je napadeni pričel brniti: «Hola», ga opozori glasno, «hola! Kamerad! Izpusti... tak izpusti

no... hudiča, ali me pustiš, ali si znorel?»

Tako sta se ruvala. Brez dvoma je Tomaž bil močnejši, toda besnost daje moči za tri. Vincent ga ni izpustil. Tomaž se ga ne more otresti. Pri rvanju doseže njegova roka ročaj meča, in Tomaž iznova zakolne: «Pri moji duši! Vincent, če takoj ne spustiš, je po tebi!»

Vincent je zapazil prijem. Z divjim krikom odskoči od Tomaža in potegne, — vse bliskoma. Gol meč blisne v mesečini. Rezilo je dolgo in močno, pravi pretepaški meč za resna opravila in borbo, ne pa kakšna paradna trstika. Tomaž vidi ostro konico jedva šest palcev pred svojim grlom. Vkljub temu ne potegne svojega orožja, marveč prekriža roke, ker se mu je vrnila hladnokrvnost in prevdarnost, kakor vedno v trenutkih opasnosti. Kerdoncuff je v borski preži, nogo ima upognjeno, roko z mečem naperjeno, pripravljen, da plane v nasprotnika. Tomaž se zadržuje, še celo iznova se zasmee, le da je njegov smeh sedaj drugačen:

«Tak suni žel!» mu pravi zaničljivo. «Kar daj, potem bo tvoja sestra imela mnogo korist!»

Kerdoncuff odstopi za korak in povese orožje. Tomaž pa zaničljivo nadaljuje:

«Če nočeš nič drugega, ko da me ubiješ, dobro. Če pa hočeš kaj drugega, potem povej. Vprašal si me, in odgovoril sem ti. Sedaj vprašam jaz tebe, in sedaj odgoi mi ti!»

Vincent ni mogel kaj govoriti. Še vedno je le sopol in še vedno je le jecljal. Končno je izdaval besede:

«Ali se oženiš z mojo sestro? Da ali ne?»

Tomaž stoji še vedno s prekrižanimi rokami.

«Ali je to vse?» vpraša hladnokrvno. «To je vse, kar si hotel izvedeti od mene? Toliko vpitja pa res ni bilo treba za tako malo volne! Če jo vzamem, Anomarijo, to si hotel izvedeti? Pa že ne! Ne vzamem je. Sicer me pa danes ona ravnotako ne mara, kakor je jaz ne maram. Tiste bedarije med nama so končane. Enkrat sem ti že rekel in ti sedaj še pravim, ti, Vincent, se tu ne vmešavaj. Tvoja sestra naj se omoži, kakor hoče, lepo dekle je, premožna je in ugled ima tudi, s tem se že moram pohvaliti. Jaz, jaz se pa ne oženim z nobeno. Takšna je moja volja in prav je tako, kajti korzar naj se ne ženi.»

Zopet dvigne Vincent orožje. Zopet zagleda Tomaž opasno konico šest palcev pred svojim grlom. Toda ne gane se, in uporno in glasno ponovi:

«Ne, ne vzamem je, nikdar, da veš!»

«Pazi se!» grakne hripavo Vincent Kerdoncuff in bes mu stresa vse telo. Sedaj pa mine Tomaža potrpežljivost.

«Ti sam se pazi!» mu odgovori hripavo in se še vedno premaguje, da ohrani svojo mirnost. «Da, ti se pazi, ker jaz groženj ne prenesem! Kakor je bog v nebesih, ti nimaš pravice, da mi groziš!»

Kakor proti volji, pa stegne Vincent levo koleno in upogne desno, prednje, kakor delajo sabljači, ko se njih rezilo stakne z nasprotnikom. Njegova pol upognjena roka se stegne pred se, in ker se Tomaž ne umakne, doseže konica meča široka prsa ter se dotakne sukna na jopiču.

Oba kriketa sočasno. Vincent: «Vzemi jo, ali pa pogini na mestu!» Tomaž pa, čigar ljutost se razpoči kakor izstreljena granata: «Hodi s pota, ali pa se živ ne vrneš!»

Sledeči dogodek se je odigral, predno izgovoriš requiescat in pace. Vincent sune in Tomaž odskoči, vendar ne dovolj naglo, da ga meč ne bi oprasnil na rami. Vincentov meč se pordeči. Tomaž besno zatuli, z naglo kretnjo izdere meč iz nožnice, s prvim zamahom odbije nasprotno rezilo, sune pred se in porine svojo konico Vincentu v desno stran tri pednje globoko, da Vincent niti ne diha, marveč se zruši, kakor ubit vol.

9

«Sveta devica z Velikih vrat!» zakolne Tomaž, s krvavim rapirjem v roki. Od nagnjene konice padajo težke krvave kaplje na zemljo. Na tlaku negibno leži telo Vincenta Kerdoncuffa, vznak, roke navskriž.

«Sveta devica z Velikih vrat!» reče Tomaž v drugič.

Mehanično obriše krvavi meč ter ga sune v nožnico. Nato poklekne k ranjencu in se nagne čezenj.

«Mrtev je, ni dvoma...»

Tako je tudi izgledalo. Rana je bila dvojna. Rapir ga je prebodel pod desno pazduho in izstopil pod levo ramo. Iz obeh ran je kri potekala curkoma.

«Da, mrtev.»

Tomaž izpusti že posanelo glavo, ki jo je dvignil, iz rok. Udarec na

tlak je morda vzbudil živčevje, ker se že počrnele veke ta hip odpro in že ostekleli pogled se za spoznanje poživl. Začuden se Tomaž še enkrat nagne nad negibnim telesom. Tu se zganejo brezkrvne ustnice in čisto tiho spregovori Vincent Kerdoncuff: «Tomaž Trublet, ubil si me. Pošteno priznavam, da sem sam prišel. Hodi v miru. Ti nisi kriv moje smrti. Pokašljaj in kri mu stopi na ustne, ki izgledajo zato nekaj hipov, kakor da oživljajo. Tomaž ga roti, naj molči, ker pospeša očitno vsaka izgovorjena beseda smrt mladega moža, gotovo in neizogibno bližje smrti.

Toda Vincent nadaljuje vkljub temu in vpraša:

(Dalje prihajajo.)

Odprto pismo

prevrženemu g. knezoškofu

v Ljubljani.

Radomeljski občani vprašamo prevrženega knezoškofa, kaj je z namestitvijo gospoda dekana, koroškega begunca, katoliškega pastirja za Radomlje? Vaša prevrženost, kakor tudi kamniški g. dekan, oba sta v to imenovanje privolila. Občani smo bili zadovoljni. Obč. odbor se je tudi enoglasno izjavil zanj. Zupnišče je že popravičeno in bilo je vse dogovorjeno, kadaj naj se izvrši selitev iz Sore v Radomlje. Preko noči so se g. knezoškof oddelili drugače. Zakaj? Ste se li, prevrženosti naknadno pustili prepričati, da je dekan premiren, preblag in prepošten za nas Radomljane?

Hvaležni smo višji duhovski oblasti, da je odstranila, vsled znanih dogodkov, prejšnjega dušnega pastirja, znanega pastirja iz naše občine, čudimo se le, da se nam hoče sedaj s tako naglico vriniti nekoga gospoda iz St. Vida pri Lukovici, ki je neizprosno nasprotnik «Svete vojske» in... Za enkrat se molčimo, ker upamo, da se nas razume, in če postrežemo lahko s detajli. Take vrste duhovnika se maramo. Vemo sicer dobro, da v sedanjih časih duhovniki žal najboljše napovedujejo, če se politično eksponirajo, z da pa pomagata tudi pijanost, moralno pohujšanje k napredovanju, zlasti k povzdigu vere — v to vendar še ne moremo verjeti.

Prepričani smo, prevrženosti, da hočete vestno skrbeti za dušni blagor svojih vernikov. Zato apeliramo ponovno, dajmo nam že določenega duhovnika, koroškega begunca, moža trpina, s moralno čiste preteklostjo!

Ne silite nas, da si poiščemo duhovnika, kjer skrbi duhovščina v rešnici za dušni blagor svojega naroda.

Radomlje, dne 14. oktobra 1921.

Parani.

Proda se nov črn kožuhočinast damski plašč (sealskin), Ljubljana, Ulica na grad 2. II. 1749

5000 kron nagrade

dobi, kdor zamenja pritično stanovanje s dvema sobama in kuhinjo z enakim ali večjim stanovanjem v sredini mesta. Ponudbe na Grill, Ljubljana, Rimska cesta 16. 1740

Zelezne barele prodaja J. Gorec.

I' IMPERIAL SIR tucat K 68— ili Din. 17—, pošt. 4 tucata najmanjše

I' LIPTAVSKI SIR kg K 34— ili Din. 8.50 poštom burce 12 kg netto razšalje

MLJEKARNA SUNJA (Hrvatska). 1745

Prodajam lepo zbirko poštnih znamk. Naslov v upravnistvu «Jutra», Prešernova ulica. 1760

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi. Turistovski čevlji domačega izdelka. 1628

Ant. in Jož. Brajer-Kapele Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Obvestilo.

Imam v zalogi vse sokolske potrebščine: Kroje za člane in članice, telovadne obleke, čevlje, ovrtnike, gumbe itd. Ceniki na razpolago. Zdravo! 1640

Peter Capuder, Ljubljana, Vidovdanska c. 2, dobavitelj Jug. Sokol. Saveza.

Krojači

samostojni, vestni in natančni delavci dobijo takoj trajno delo. Vpraša se: Emonska cesta 8, Ljubljana. 1669

Obl. konces. zavod za pokončevanje podgan, miši in mrčesa, Kolodvorska ulica št. 39. 1612

JERMENA

gonilna, nanjata, prvovrstna knochova v dimenzijah (širinah) od 30 do 250 mm prodaja po ceni, takoj s skladišča:

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Frković & drug, Zagreb, Maslička 5. Telefon 4-45. Ljubljana, Štirierjeva ulica 7, telefon 422.

Pravne in rabljene

vreče (diakova)

v vsaki množini po najnižji ceni pri FR. SIRC, Kranj.

Kupuje

suhe gobe, fižol, brinjevo olje.

Telefon int. št. 9, Kranj.

MAJKE! Zahtevajte povsod samo MOKO ZA OTROKE

Salubra

1 škatola K 36—

Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo olajševalno sredstvo za bolne na želodcu, rekonvalescente in osobito za premalo hranjene ter v obče slabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVŠOD.

Tovarna kemičnih predmetov hrane

„SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Boškovičeva ul. 23. telefon 7-91

Trgovca: NOVA GRADIŠKA 1698

Naročajte „Jutra“

Moško športno perilo, dokolenke, nahrbtniki, čepice itd. 1636

C. J. HAMANN Mestni trg 8.

Lanišče in predivo zamenja v platno 1735

mehanična vrvarna, terlnica in predilnica Anton Šinkovec, Kranj, Grosuplje.

JOS. RAVNIKAR LJUBLJANA zaloga manufakture na debelo. 1748

Naznanilo. 1748

Vljudno obveščamo cenj. občinstvo, gg. arhitekto, stavbenike, tvorničarje, industrijce, duhovščino in vse obrtnike, da smo ustanovili

ново domačo umetniško tehnično kovinarsko delavnico, pod imenom „Mjed“, kovinarska industrija Zagreb, Nova ves 55.

Izdeluje vsa nižje navedena dela po svojih kakor tudi po tujih načrtih, točno, umetniško dovršeno v slogu in v tehniki: Lestence (lustre) in druge naprave za električno, plinsko in petrolejsko razsvetljavo za stanovanje, urade in druge javne prostore. Umetniško izdelani okovi štedilnikov, peč in kaminov. Kovinaste črke za napise na zidu, na mramornatih ploščah in na strehi i. t. d.

Cizelirani izdelki raznih okraskov, svečnikov, kandelabrov, nagrobni in drugi izdelki. Kovinasta oprema raznih predmetov, kovinasta stojala za izložbe.

Izdelovanje medenega pohištva. Izvršnje vsa predelavanja, kakor tudi popravilo navedenih predmetov na najsolidnejši način.

Posebno na novo urejena kovinska kemična barvarna. Brušenje, poliranje, galvaniziranje in nikljanje vseh kovinskih predmetov. Cenjena naročila in vprašanja naj se blagovolijo poslati na:

„Mjed“, kovinska industrija, Zagreb, Nova ves 55, telef. 7-20.

Zanesljiv urarski pomočnik se proti dobri plači takoj sprejme pri tvrdki H. Suttner v Ljubljani. 1728

Nationala Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani